

discipulus, ac studiosissimus eius observantiae filius. Quare si quid mihi forte inscienti, aut imprudenti inter scribendum de quaestione tam difficili, tamque per tempora exagitata exciderit, quod vel transversum quidem unguem a veritate discedat iam nunc hic profiteor, me illud tanquam indictum aut retractatum omnino velle. Unum enim animi nostri desiderium, immo voluptas, semper et fuit et est, ac porro speramus a Dei O. M. bonitate ut ad mortem usque sit, *veritatis catholicae triumphus*.

FINIS.

INDEX

LIBER TERTIUS.

DE UNITATE AC INDISSOLUBILITATE MATRIMONII CHRISTIANI

STATUS QUAESTIONIS ET PARTITIO.

SECTIO PRIMA.

DE MATRIMONII CHRISTIANI UNITATE. pag. 1

CAP. I. — DE POLYGAMIA SIMULTANEA.

- ART. I. Non solum christiani matrimonii unitati, sed ipsi Matrimonii notioni, spectato etiam solo iure naturae, directe opponitur polyandria et uxorum communio » 3
- ART. II. Polygamia simultanea iuri naturae absolute non repugnat, eidem tamen minus conformis est, et quadantenus etiam adversatur. » 18
- ART. III. Polygamia simultanea iure divino positivo ante Evangelium absolute velita non posse dici videntur, nec proinde necessaria divina dispensatio, ut veterum polygamia a crimine contra ius naturale vel divinum defendatur. » 28
- ART. IV. Polygamia simultanea in lege evangelica omnino est abolita, adeo ut christiani Matrimonii proprietates prima ac inviolabilis sit unitas » 44

CAP. II. — DE POLYGAMIA SUCCESSIVA.

- ART. I. Ecclesiae doctrina ac disciplina circa bigamiam, seu secundas nuptias, exponitur et vindicatur » 67
- ART. II. Doctrina Ecclesiae ac disciplina circa trigamiam ulterioresque nuptias successivas exponitur ac vindicatur » 86

SECTIO ALTERA.

DE INDISSOLUBILITATE MATRIMONII

CHRISTIANI. » 102

CAP. I. — DE INDISSOLUBILITATE MATRIMONII IUXTA LEGEM NATURALEM, MOSAICAM ET EVANGELICAM. » 105

- ART. I. De matrimonii indissolubilitate spectato iure naturae » ib.
- ART. II. De matrimonii indissolubilitate, spectato iure divino positivo, ac nominatim in lege Mosaica. » 121
- ART. III. Quaestio expenditur an et quomodo perfecta indissolubilitas, quae ex lege evangelica propria est matrimonii christiani, deducenda sit e ratione sacramenti » 137

CAP. II. — DE BIBLIORUM DOCTRINA CIRCA CHRISTIANI MATRIMONII INDISSOLUBILITATEM ETIAM IN CAUSA ADULTERII. » 147

- ART. I. De authentia ac genuina lectione textuum Matth. V. et XIX. » 148
- ART. II. De quibusdam exegeticis interpretationibus textuum Matth. V. et XIX. » 161
- §. I. Nonnullae exegeticae eorum textuum interpretationes historice exponuntur. » ib.

- §. II. Sententia illorum expenditur, qui putant exceptionem fornicationis factam a Christo fuisse tantum ad mentem legis Mosaicae. » 165
- Excutitur eorum sententia, qui alterutrum Matthaei textum intelligunt de matrimonii Iudaeorum, vel primorum fidelium, qui ex Iudaismo ad Christi fidem transierunt. » 167
- §. IV. Expenditur illorum placitum, qui vocem *πορνείαν* exponunt de fornicatione vel flagitio ante initium matrimonium patrato. » 170
- §. V. Sententia illorum excutitur, qui fornicationis vocem non de adulterio, sed de statu fornicario et concubinato exponunt » 174
- ART. III. Dogmatica Ecclesiae interpretatio doctrinae biblicae de indissolubilitate Matrimonii christiani argumentis hermeneuticis scientificè demonstratur » 188
- §. I. Indissolubilitas matrimonii christiani etiam in causa adulterii ex scientifica exegesi textuum Matth. V. et XIX. deducitur. » ib.
- §. II. Eadem interpretatio textuum Matthaei de omnimoda christiani matrimonii indissolubilitate ex Marci X. et Luc. XVI. stabilitur » 199
- §. III. Eadem textuum Matthaei interpretatio de perpetua coniugii christiani indissolubilitate ex apostolo Rom. VII. et I. Cor. VII. confirmatur. » 208

CAP. III. — DE SENSU TRADITIONALI CIRCA INDISSOLUBILITATEM MATRIMONII CHRISTIANI IN CAUSA ADULTERII IUXTA EVANGELICAM ET APOSTOLICAM DOCTRINAM. » 219

- ART. I. De sensu traditionali circa indissolubilitatem christiani matrimonii in causa adulterii prioribus quinque Ecclesiae seculis. » 221
- §. I. De Herma. » ib.
- §. II. De S. Iustino M. » 226
- §. III. De Athenagora. » 230

- §. IV. De Tertulliano. » 231
 §. V. De Clemente Alexandrino. » 240
 §. VI. De Origene » 243
 §. VII. De S. Cypriano. » 250
 §. VIII. De Lactantio. » 251
 §. IX. De concilio Illiberitano. » 255
 §. X. De consilio Arelatensi. » 261
 §. XI. De S. Basilio. » 263
 §. XII. De S. Gregorio Nazianzeno. » 271
 §. XIII. De S. Ambrosio. » 274
 §. XIV. De S. Epiphano » 278
 §. XV. De S. Ioanne Chrysostomo. » 284
 §. XVI. De Theodoro. » 289
 §. XVII. De Asterio Amaseno. » 294
 §. XVIII. De S. Hilario Ictaviensi. » 296
 §. XIX. De Chromatio Aquileiensi. » 297
 §. XX. De S. Hieronymo. » 299
 §. XXI. De S. Augustino. » 303
 §. XXII. De S. Innocentio I. » 309
 §. XXIII. De concilio Milevitano II. » 313
 §. XXIV. Documentorum e primis quinque Ecclesiae se-
 culis de indissolubilitate coniugii in causa adul-
 terii, et difficultatum, quae opponuntur, epirci-
 sis. » 317
 ART. II. De sensu traditionali circa indissolubilitatem chris-
 tiani matrimonii in causa adulterii a seculo VI.
 et deinceps. » 322
 §. I. De documentis certis pro indissolubilitate vinculi
 coniugalis a seculo VI. et deinceps. . . . » 323
 §. II. De documentis dubis circa indissolubilitatem vin-
 culi coniugalis a sec. V. VI. et deinceps. . . » 329
 §. III. Documentorum medii Aevi circa indissolubilitatem
 coniugii in casu adulterii, et difficultatum, quae
 contra eam opponuntur, epirci. » 354

- CAP. IV. — DE GRAECORUM PRAXI DEQUE CANONE TRIDENTINO
 CIRCA INDISSOLUBILITATEM CHRISTIANI MATRIMONII
 IN CAUSA ADULTERII. » 359
 ART. I. De natura et origine erroneae praxeos Graecorum
 dissolvendi ob adulterium coniugii, deque Ec-
 clesiae Romanae hac in re erga Graecos oecono-
 mia » ib.
 ART. II. De natura et vi canonis VII. sess. XXIV. concilii
 Tridentini » 376
 CAP. V. — DE SOLUTIONE IMPERFECTA MATRIMONII CHRISTIANI
 SEU DE SEPARATIONE INTER CONIUGES QUOAD TO-
 RUM ET COHABITATIONEM. » 389
 ART. I. Concilii Tridentini doctrina de separatione quoad
 torum et cohabitationem plures ob causas, ma-
 nente vinculo, exponitur et vindicatur. . . » ib.
 ART. II. Doctrina concilii Tridentini de separatione quoad
 torum et cohabitationem ob plures causas, ma-
 nente vinculo, ab adversariorum difficultatibus
 vindicatur » 398
 §. I. Doctrina canonis VIII. concilii Tridentini a nota
novitatis vindicatur » ib.
 §. II. Eadem doctrina vindicatur ab altera nota *opposi-*
tionis cum evangelica et apostolica doctrina. » 403
 §. III. Doctrina de divertio quoad torum et cohabitatio-
 nem, manente vinculo, a tertia nota *immoralita-*
tis vindicatur. » 412
 CAP. VI. — DE DISSOLUTIONE MATRIMONII RATI NON CONSUM-
 MATI » 425
 ART. I. De veritate doctrinae catholicae circa dissolutio-
 nem vinculi coniugalis per solemnem religionis
 professionem alterius coniugum » 429

- ART. II. De iure quo matrimonium fidelium ratum et non consummatum per solemnem religionis professionem quoad vinculum dissolvatur. . . » 437
- §. I. De illorum theologorum sententia qui dissolutionem coniugii rati ex iure naturali repetunt . . . » ib.
- §. II. De illorum theologorum placito qui constituunt dissolvi matrimonium ratum iure tantum ecclesiastico . . . » 441
- §. III. De illorum theologorum sententia qui solutionem vinculi matrimonii rati ob professionem religiosam repetunt a iure divino, . . . » 445
- ART. III. De difficultatibus quibus asserta a Tridentina synodo catholica veritas impugnatur. . . » 450
- ART. IV. De Romani pontificis auctoritate circa solutionem coniugii rati alias ob causas præter solemnem religionis professionem. . . » 466
- §. I. Argumenta quibus utriusque sententiae negantis et affirmantis patroni utuntur. . . » 467
- §. II. Utriusque sententiae argumentorum discussio et conclusio . . . » 474

INDEX RERUM ANALYTICUS,

ALPHABETICO ORDINE DIGESTUS.

NUMERUS ROMANUS TOMUM, ARABICUS PAGINAM INDICAT.

A

- ACADEMIA Taurinensis. T. I, 597 et 404.
 Armenorum fides circa sacram. matrim. T. I, 11 *seqq.*
 Atheismus politicus. T. I, 278 *seqq.*
 Auctoritas Romani Pont. solvendi matrim. ratum non consumm. T. III, 425 *seqq.* Vide Solvi posse, etc.

B

- BENEDICTIO a sacerdote data matrim. cur laudibus offertur a PP. et Concil. T. I, 109. — Denegabatur secundis nuptiis T. I, 110 *seqq.* — Non necessaria ad valid. matrim. 122 *seqq.* et n. 44. T. II, 288, n. 21
 Bigamiam successivam sive secundas nuptias, licet Eccl. aegre ferret ac vitiositatem eis præferret, non tamen ut illegitimas habuit juxta dictum Apostoli I Cor. VII, 59. ac I, Tim. V, 14, et I Cor. VII, 40. T. III, 67 *seqq.* Talem fuisse Eccl. mentem liquet ex Patribus tum Græcis tum Latinis 69 *seqq.* et nn. 8 ad 20. Idem constat ex conciliis, 72 *seqq.* — Auctores vero particulares, qui durius de secundis loquuntur nuptiis, si rite exponantur, possunt juxta Ecclesie sensum intelligi. 75 *seqq.* et nn. 50 ad 40. Et quoniam Eccl. secundas nuptias ut incontinentiæ labem considerabat, varias pœnas statuit in bigamos. 79 *seqq.* et nn. 41 ad 65. — Eadem de causa eas non permisit nisi sub quibusdam conditionibus. 84 *seqq.* et nn. 68 *seqq.*

C

- CANONES apostolici. T. II, 51. — 540, n. 8. — 411, n. 159. T. III, 80. — 518 et n. 198.